

ILMAJOEN KUNNAN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

15.2.2017

Sisällys

ILMAJOEN KUNNAN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA	1
MONIALAINEN OPPILASHUOLTO	2
Oppilashuollon suunnittelu ja tiedottaminen	2
YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS	2
Oppilashuollon kokonaistarve	2
Käytävissä olevat oppilashuoltopalvelut	3
YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO	4
Oppilashuollon vastuut	4
Kokoontuminen	5
YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS	5
Käytännöt	6
Arviointi	6
Suunnitelma väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaamiseksi	6
YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS	6
Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa	6
YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS	6
Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa	7
Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa	8
Oppilaan poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen	9
Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	9
Koulukuljetuksia ja koulun ulkopuolista opetusta koskevat ohjeet ja periaatteet	9
YKSILÖLLINEN OPPILASHUOLTO	10
Yksilöllisen oppilashuoltotyön asiantuntijaryhmän kokoonpano	10
Yksilöllisen oppilashuoltotyön tavoitteet	10
Yksilöllisen oppilashuoltotyön yhteistyö	10
Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa	11
Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa	11
Oppilashuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä	11
Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa ja tiedottaminen	11
OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI	12

ILMAJOEN KUNNAN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Paikallisella tasolla oppilashuollon suunnittelua ja toteuttamista ohjaa kolme eri suunnitelmaa:

- 1) lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon sisältyy oppilashuoltoa koskeva osuus,
- 2) paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta sekä
- 3) oppilaitoskohtainen Oppilashuoltosuunnitelma.

[Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 12 ja 13 §, Lastensuojelulaki 12 § (1292/2013), Lukiolaki 10 § (478/2003)]

Lasten ja nuorten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on kunnan tai useamman kunnan yhdessä laatima kunnan tai kuntien toimintaa koskeva suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi, lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Se hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

[Lastensuojelulaki 12 § (1292/2013)]

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä muut kunnan lasten ja nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta koskevat linjaukset otetaan huomioon valmisteltaessa paikallisen opetussuunnitelman oppilashuoltoa koskevaa osuutta sekä oppilaitoskohtaisia oppilashuoltosuunnitelmia.

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan pääsääntöisesti ennaltaehkäisevänä, koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona sekä tämän lisäksi yksilökohtaisena oppilashuoltona.

Tämä Oppilashuoltosuunnitelma palvelee lähinnä Ilmajoen kunnan Oppilashuoltosuunnitelmana ja koulujen oppilashuoltosuunnitelmien pohjana. Myös muut Ilmajoen kunnassa toimivat oppilaitokset voivat tätä hyödyntää. Kunnassa on lisäksi oma esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma*. Oppilashuollolla viitataan tässä esi-, perus- kuin lukio-opetukseen, sekä ammatilliseen koulutukseen Ilmajoen kunnassa.

* Oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta esiopetuksen oppilashuollosta käytetään nimitystä oppilashuolto, opiskelijasta käsitettä lapsi ja oppilaitoksesta nimitystä esiopetusyksikkö tai esiopetus.

Oppilashuoltosuunnitelmassa käsitellään:

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut
2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat:
3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen
4. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa
5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Koulut/oppilaitokset tarkentavat ja päivittävät tätä yhtenäistä Oppilashuoltosuunnitelmapohjaa vuosittain joko yksin tai useamman koulun/oppilaitoksen kanssa yhteisesti. Oppilashuoltosuunnitelma pohjaa 1.8.2014 voimaan tulleisiin opetussuunnitelman oppilashuoltoa koskeviin perusteiden muutoksiin perusopetuksen osalta luku 5.4. ja lukiokoulutuksen osalta luku 4.3.

MONIALAINEN OPPILASHUOLTO

OHJAUSRYHMÄ

(Sivistystoimenjohtaja, sosiaalihoitaja, koulupsykologi, työvuosiltaan vanhin koulukuraattori, ammatillisen koulutuksen koulukuraattori, varhaiskasvatusjohtaja, yläkoulu- ja lukioikäisten kouluterveydenhoitaja, erityisopetuksen koordinaattori ja 3-portaisen tuen tehtävän hoitaja. SIV 10.4.2014 § 42)

- **Oppilashuoltopalveluiden suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi koko kunnassa:**
Lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelma

KOULUKOHTAINEN OPPILASHUOLTORYHMÄ (yhteisöllinen)

- **Koulun hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen, ennaltaehkäisevä toiminta :** Oppilashuoltosuunnitelma

ASiantuntijaryhmä (yksilöllinen)

- **Yksittäisen oppilaan asioiden käsittely:** Vaatii oppilaan/huoltajan suostumuksen
- **Konsultaatio yksittäisten toimijoiden kanssa,** (esim. kuraattori, psykologi ja terveydenhoitaja): Kirjataan oppilashuoltokertomukseen ja asiakasrekisteriin

Kuvio 1. Oppilashuollon rakenne ja toimintatavat.

Oppilashuollon suunnittelu ja tiedottaminen

Koulun oppilashuoltoryhmän toiminnasta tiedotetaan lukuvuoden alkaessa henkilöstölle. Oppilas- ja oppilashuoltolain (187/2013 § 4) mukaan oppilas- ja oppilashuolto kuuluu jokaiselle koulussa työskentelevälle. Oppilashuoltoryhmän jäsenet sitouttavat **henkilöstön** ymmärtämään oppilashuollon tärkeyden.

Oppilashuoltoryhmä myös tiedottaa henkilöstöä, oppilaita ja huoltajia yhteisölliseen ja yksilölliseen oppilashuoltoon liittyvistä asioista (esim. oppilashuollon opas, arviointi, seuranta, Kiva-tiimit, yhteistyön tärkeys ja aikuisen vastuu) sekä pohtii, kuinka henkilöstön lisäksi **myös huoltajat** osallistetaan oppilashuollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Oppilaita ja oppilaskuntaa osallistetaan esim. koulun toiminnan arviointiin, koulun vuosittaisen suunnitelman laatimiseen, kouluruokailun suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin, koulun tilojen ja piha-alueiden sekä järjestyssääntöjen laatimiseen. Oppilaskuntaa kuullaan oppilashuoltosuunnitelmaa laadittaessa ja sitä päivitettäessä.

YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS

oppilaiden ja huoltajien osallistamisesta, (esim. välituntitoiminta, kummi-, tutor- ja tukiopiskelijatoiminta, ryhmätoiminta, vanhempainillat jne.) eli tieto siitä, miten kerätään mm. oppijoiden mielipiteitä, ajatuksia ja ratkaisuja yhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi:

Oppilashuollon kokonaistarve

Ilmajoella on 12 alakoulua ja yksi yläkoulu, Jaakko Ilkan koulu. Lisäksi kunnassa on oma lukio ja Ilmajoki-opisto -niminen kansalaisopisto, jonka vastuulle kuuluu myös musiikkiopiston toiminta.

Kunnan alueella toimii myös Koulutuskeskus Sedun kaksi opetuspistettä: Ilmajoentie (maatalousteknologian ja maatilatalouden koulutusohjelmat, maaseutuyrittäjä) ja Pappilantie (Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto, artesaani) sekä vapaan sivistystyön kansanopisto Etelä-Pohjanmaan opisto, (Nuorisio ja vapaa-ajanohjaaja tutkinto, Kymppiluokka ja Ammattistartti).

Esiopetuksen oppilaita 20.9.2016 oli 183, perusopetuksen oppilaita 1 498, lukiolaisia 205.

Opiskelijoita, jotka kuuluvat mukaan kunnan tarjoamiin kuraattoripalveluihin, oli 20.9.2016: SEDU Pappilantie 76, SEDU Ilmajoentie 107 ja Etelä-Pohjanmaan opisto 103 opiskelijaa, (vrt. 20.9.2015: SEDU Pappilantie, 130 opiskelijaa. SEDU Ilmajoentie, 110 opiskelijaa. Etelä-Pohjanmaan opisto, 105 opiskelijaa).

Käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Ilmajoen kunta (sivistystoimi) vastaa esi- ja perusopetuksen sekä lukiotoiminnan koulukuraattoripalveluista ja niiden lukuvuosittaisesta sijoittelusta. Ilmajoella toimii kaksi virassa olevaa koulukuraattoria, jotka työskentelevät esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa. Kuraattoria kohden on esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilaita noin 800-1 000. Kunnassa on saatavilla myös sosiaalityöntekijän pätevyden omaavan vastaavan kuraattorin palvelut, (KH 15.12.2014 §).

Lisäksi sivistystoimi vastaa kunnassa sijaitsevan ammatillisen koulutuksen kuraattoripalveluista 1.8.2014 alkaen. Ammatillinen opiskelijakuraattori toimii Sedun Pappilantien ja Ilmajoen tien yksiköissä sekä Etelä-Pohjanmaan opistolla kahtena päivänä viikossa ajalla 1.8.2014-31.5.2016. Näissä oppilaitoksissa on II-asteen opiskelijoita kuraattoria kohden yhteensä keskimäärin 300, (eli noin 220-250 Sedun opetuspisteissä ja Etelä-Pohjanmaan opistossa noin 70-100).

JIK Peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (JIK Ky) vastaa peruskoulun ja toisen asteen koulun terveydenhoitaja-, psykologi- ja lääkäripalveluista ja niiden sijoittelusta. Koulun terveydenhoitajat ja -lääkärit tekevät lukuvuosittain työjärjestyksen kouluilla työskentelyään varten. Koulupsykologi on koulujen käytössä pääasiassa tarvittaessa.

Ilmajoen kunnassa toimii vuodesta 2011 alkaen moniammatillinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto (KH 420§ 20.12.2010). Vuodesta 2013 alkaen kokoontuu säännöllisesti myös monialaisen lasten ja lapsiperheiden palvelu- ja kehittämisverkosto, (11.12.2013 sivistyslautakunta 150 § ja perusturvalautakunta 65 §).

Tilanne elokuussa 2014:

LUKIO JA JAAKKO ILKAN KOULU

Koulun terveydenhoitaja	paikalla kokoaikaisesti
Koululääkäri	pääsääntöisesti 2 - 3 kertaa / kuukausi
Koulupsykologi	tarvittaessa
Koulukuraattori	pääsääntöisesti 2-3 pv / viikko

ISOMMAT KYLÄKOULUT

Koulun terveydenhoitaja	pääsääntöisesti kerran viikossa, lisäksi tarvittaessa
Koululääkäri	2 - 3 kertaa / lukuvuosi
Koulupsykologi	tarvittaessa
Koulukuraattori	pääsääntöisesti kerran viikossa, lisäksi tarvittaessa

PIENEMMÄT KYLÄKOULUT

Koulun terveydenhoitaja	pääsääntöisesti kerran kuukaudessa, lisäksi tarvittaessa
Koululääkäri	2 - 3 kertaa / lukuvuosi
Koulupsykologi	tarvittaessa
Koulukuraattori	pääsääntöisesti kerran kahdessa tai kolmessa viikossa, lisäksi tarvittaessa

AMMATILLISET OPPILAITOKSET

Ilmajoen kunta vastaa Sedun Ilmajoentien, Sedun Pappilantien ja Etelä-Pohjanmaan Opiston kuraattoripalveluista kaksi päivää viikossa 31.5.2016 saakka.

Opiskelijaterveydenhoitaja	kokoaikaisesti
Opiskelijalääkäri	2-3 kertaa kuukaudessa
Psykologi	tarvittaessa (Etelä-Pohjanmaan opistolla myös oman psykologin palvelut)
Kuraattori	pääsääntöisesti vastaanottoaikoina.

YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO

Koulu-/oppilaitoskohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa oppilashuollon toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä.

Oppilashuoltoryhmän ydinkokoonpano on:

- **Lukiassa** rehtori, opinto-ohjaaja, koulukuraattori, - psykologi ja –terveydenhoitaja.
- **Sedun ammatillisissa oppilaitoksissa** koulutuspäällikkö, opinto-ohjaaja, asuntolan valvoja, terveydenhoitaja, kuraattori, ammattiohjaaja ja erityisopettaja.
- **Etelä-Pohjanmaan opistolla** koulutuspäällikkö, apulaisrehtori, terveystieteiden lehtori, terveydenhoitaja, opintopsykologi, kuraattori ja opisto-ohjaaja.
- **Jaakko Ilkan koulussa** rehtori, apulaisrehtori, erityisluokanopettaja, kaksi oppilaanohjaajaa, koulukuraattori, - psykologi ja –terveydenhoitaja.
- **Alakouluilla** koulunjohtaja, erityisopettaja, koulukuraattori, -psykologi ja –terveydenhoitaja.

Esiopetusta antavissa päiväkodeissa: päiväkodin johtaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, kuraattori ja terveydenhoitaja.

Kaikissa oppilashuoltoryhmän kokoontumisissa voi mukana olla koululääkäri ja erikseen kutsuttuna mm. luokanopettajia / luokanvalvoja / ryhmänohjaajia, opettajia, koulun muuta henkilökuntaa sekä muita lasten ja nuorten parissa työskenteleviä yhteistyötahoja.

Oppilashuollon vastuut

Opettaja

- lähin oppilashuollon toteuttaja
- havainnoija, suunnittelija, valvoja, puuttuja, raportoija tai toimeenpanija

Erityisopettaja

- lähin oppilashuollon toteuttaja
- havainnoija, suunnittelija, valvoja, puuttuja, raportoija tai toimeenpanija
- kartoittaa oppilaan/ opiskelijan oppimisvaikeuksien syitä
- oppilaan/opiskelijan arvioinneissa, pedagogisissa tukitoimissa ja selvityksissä yhteistyökumppani luokanopettajan, aineenopettajan/luokanvalvojan kanssa

Oppilaanohjaaja / Opinto-ohjaaja

- tukee oppilaan / opiskelijan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas /opiskelija kykenee edistämään opiskelunvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsytymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja
- vastaa luokkamuotoisesta ohjauksesta sekä erityisesti opinto-, koulutus ja urasuunnitelmia koskevasta ohjauksesta
- suunnittelee ja toteuttaa oppilaan / opiskelijan pedagogisia tukitoimia yhteistyössä opettajien kanssa

Rehtori/koulunjohtaja/koulutuspäällikkö

- vastaa oppilashuollon koordinoinnista ja organisoinnista
- varmistaa opettajien osaamisen ja koulutuksen
- kehittää toimintakulttuuria erilaista oppijaa tukeväksi
- vastaa muistioiden laadinnasta, kehittää seurantajärjestelmää
- korostaa oppilaiden / opiskelijoiden ja huoltajien yhteistyövelvoitetta
- rehtorin poissa ollessa apulaisrehtori hoitaa rehtorin tehtävät

Kouluterveydenhoitaja / opiskeluterveydenhoitaja

- oppilaan /opiskelijan fyysisen ja psyykkisen kasvun sekä kehityksen seuranta ja tukeminen
- eri luokka-asteiden määräraikaistarkastusten yhteydessä oppilaan /opiskelijan kannustaminen omasta terveydestä huolehtimiseen
- antaa ensiapua sekä ohjaa sairaustapauksissa oikeaan hoitopaikkaan

- toimii yhteistyössä koululääkäriin, opettajiin, koulukuraattoriin, oppilashuoltoryhmän, huoltajien ja oppilaiden /opiskelijoiden kanssa eri ikäryhmät ja ajan ilmiöt huomioiden

Koulukuraattori / opiskelijakuraattori

- auttaa oppilasta ja/tai opiskelijaa koulunkäyntiin, kaverisuhteisiin, kotitilanteisiin ja elämäntilanteiden muutoksiin (seurustelu, mielenterveysongelmat, päihteet, raha-asiat ym.) liittyvissä tilanteissa
- seuraa poissaoloja, osallistuu tarvittaessa kasvatustilaisuuksiin ja/tai kuulemisiin
- toimii oppilaan / opiskelijan tukena koulun ulkopuolisiin ongelmiin liittyvissä asioissa
- työskentelee perheiden kanssa: keskustelee huoltajien kanssa kotitilanteesta ja kasvatustilanteista
- tekee yhteistyötä lastensuojelun, perheneuvolan ja terveydenhuollon kanssa

Vastaava kuraattori

- laki ei määrittele vastaavan kuraattorin toimintaa.
- on oltava jokaisen oppilaitoksen käytettävissä

Koulupsykologi / Opintopsykologi (Etelä-Pohjanmaan opisto)

- auttaa oppilasta oppimiseen, koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin ja vaikeisiin elämäntilanteisiin liittyvissä asioissa
- vastaa psykologisista tutkimuksista, keskusteluavun antamisesta, ohjaamisesta ja neuvonnasta
- toimii yhteistyössä huoltajien ja koulun työntekijöiden kanssa
- tekee tarvittaessa yhteistyötä perheneuvolan, lastensuojelun ja terveydenhuollon kanssa

Asuntola-ohjaaja

- huolehtii turvallisesta oppimis- ja asumisympäristöstä
- tukee ja ohjaa eri elämäntilanteissa ja arjen taidoissa
- järjestää ohjattua vapaa-ajantoimintaa resurssiensa puitteissa
- tukee yhteistyötä huoltajien ja oppilaitoksen henkilökunnan kanssa

Kokoontuminen

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu alakouluissa ja esiopetusta antavissa päiväkodeissa/yksiköissä pääsääntöisesti vähintään kerran lukukaudessa. Yläkoulussa yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoontumisia on pääsääntöisesti kerran kuukaudessa ja lukiossa jaksojen vaihtuessa, noin neljä kertaa lukuvuodessa. Ammatillisissa oppilaitoksissa oppilashuoltoryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Koollekutsujana toimii ryhmän puheenjohtaja, eli käytännössä yksikön-, päiväkodin- tai koulunjohtaja tai rehtori tai koulutuspäällikkö.

YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS

ao. yksikön oppilashuoltoryhmän kokoonpanosta ja kokoontumisista:

Yksikön/yksiköiden oppilashuollon lukuvuoden kehittämistavoitteet (noin 1-3), ks. arviointilomake:

- 1.
- 2.
- 3.

Käytännöt

- Oppilashuoltoryhmän kokouksista kirjoitetaan muistiot (käytetään omavalvonnassa).
- Oppilashuoltoryhmien käytännön työnä on suunnitella, kehittää ja toteuttaa asioita, jotka edistävät oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta.
- Käsiteltäviä asioita ovat yhteistyön rakenteiden ja toimintatapojen suunnittelu ja toteuttaminen.
- Ryhmä voi tarvittaessa käyttää laajoista terveystarkastuksista tehtyä yhteenvetoa arvioitaessa luokka- ja kouluyhteisön tilaa ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta. Yhteenveto ei saa sisältää nimiä.
- Ryhmä suunnittelee, miten erilaisten kyselyjen tuloksia käydään työyhteisössä läpi ja miten niitä jatkossa hyödynnetään.
- Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen kuuluu yhteisölliseen oppilashuoltoon. Keinona on yhteistyö mm. koulun vanhempainyhdistyksen ja/tai vanhempaintoimikunnan kanssa.

Arviointi

- **Esi- ja perusopetus:** Oppilashuoltoryhmä täyttää esi- ja perusopetuksen osalta oppilashuoltoarviointilomakkeen vuosittain 15.9. mennessä. Lomakkeessa määritellään koulun tavoitteet ja niiden saavuttaminen. Koulu toimittaa koosteen tavoitteiden täyttymisestä kolmen lukuvuoden ajalta ensimmäisen kerran sivistyslautakunnalle vuonna 2015.
- **Lukio ja ammatilliset oppilaitokset:** Oppilashuolto arvioidaan säännöllisesti eri yhteistyötahojen kanssa. Opiskelijoilta kerätään palautetta. Oppilashuoltosuunnitelma ja toimintaohjeet päivitetään ja arvioidaan vuosittain.

Suunnitelma väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaamiseksi

Ilmajoen kunnassa on toimintaohjeet oppilaiden ja lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä, kuten kouluilla olevat kansiot, Kiva-koulumalli, Toimintamalli kiusaamiseen puuttumiseksi (SIV 11.8.2014 § 69) ja Kiusaamisen ehkäisytoimintamalli (SIV 12.12.2012 § 157). Lisäksi joissakin alakouluissa kehitetään vertaissovittelua eli ratkaisukeskeistä verso-toimintaa. Menetelmän tarkoituksena on myönteisen ilmapiirin avulla ja oppilaiden vuorovaikutustaitoja edistämällä vähentää koulujen toimintahäiriöitä.

Koulutuskeskus Sedussa ja Etelä-Pohjanmaan opistolla on omat erilliset toimintaohjeet. Näissä huomioidaan sekä keskinäiset että oppilaiden/opiskelijoiden/lasten ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet. [(Lukiolaki 21 § (1267/2013), Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, 13 §)].

YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS

Yksikön/yksiköiden em. asioiden läpikäynti henkilöstön kanssa, päivämäärät:

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Ilmajoen kunnassa on toimintaohjeet sekä pelastussuunnitelmat äkillisiä kriisi-, uhka- ja vaaratilanteita varten. Kunnan kouluille päivitetään vuoden 2015 aikana Kriisisuunnitelma. Koulutuskeskus Sedussa ja Etelä-Pohjanmaan opistolla on omat erilliset toimintaohjeet sekä pelastussuunnitelmat.

YKSIKÖN/YKSIKÖIDEN KUVAUS

Yksikön/yksiköiden em. asioiden läpikäynti henkilöstön kanssa, päivämäärät:

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Henkilöstö huolehtii siitä, että lapsen ja nuoren opinpolku muodostaa selkeän, yhtenäisen jatkumon. Oppilaan tarvitsema tuki jatkuu eri siirtymävaiheissa aukottomasti ja mahdollisimman yhtenäisenä siirtymävaiheiden yli.

Yksilökohtaisen oppilashuollon salassa pidettävät tiedot voidaan siirtää esiopetuksesta alkuopetukseen huoltajalta pyydettävällä yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella. Perusopetuksessa ja perusopetuksesta toiselle asteelle siirryttäessä salassa pidettävät tiedot voidaan siirtää oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumuksella. Kirjallinen suostumus on suositeltavaa, mitä nuoremmasta lapsesta on kysymys.

Opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle. Tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

Siirtymävaiheita ovat mm.

- varhaiskasvatuksesta esiopetukseen
- esiopetuksesta alkuopetukseen
- kuudennelta seitsemännelle luokalle
- perusopetuksesta toiselle asteelle
- tehostetun ja erityisen tuen tuomat muutokset kun oppilas muuttaa kunnan sisällä koulusta toiseen
- sairaalaopetuksen ja oman koulun välillä
- siirtyminen kuntien välillä
- siirtyminen kotiopetukseen

Niin lähettävä että vastaanottava taho vastaavat siirtymävaiheyhteistyön toteutumisesta.

Esiopetuksen ja alkuopetuksen siirtymävaihe ja yhteistyö:

Perusopetus toimii yhteistyössä esiopetuksen kanssa. Alueellisesta yhteistyöstä sovitaan monialaisessa oppilashuoltoryhmässä. Koulujen toimintasuunnitelmissa tarkennetaan vuosittain koulun ja esiopetuksen yhteistyön teemat ja muodot (esimerkiksi yhteiset tapahtumat, teemat, oppilasvierailut, kummitoiminta).

Esiopetusvuoden aikana esioppilaita tutustutetaan kouluun ja opettajiin. Lisäksi joustavia opetusjärjestelyjä voidaan toteuttaa esi- ja alkuopetuksen välillä. Opetuksen järjestämiseksi tarvittava tieto siirretään esiopetuksesta alkuopetukseen nivelyhteistyöpalaverissa. Kiertävä erityislastentarhanopettaja vastaa nivelvaiheyhteistyön toteutumisesta. Hän toimii yhteistyössä mm. aamu- ja iltapäiväkoordinaattorin, päiväkotien johtajien ja koulunjohtajien kanssa.

Esi- ja alkuopetuksen siirtymävaiheessa valmistetaan lasta tulevaan koulun alkamiseen, huomioidaan huoltajien osallisuus siirtymävaiheessa ja huolehditaan tarvittavan lasta koskevan pedagogisen ja opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellisen tiedon siirtyminen esiopetuksesta kouluun.

Kouluvalmiuden arvioimisprosessissa tehdään oppilashuollollista yhteistyötä, johon liittyvät esiopetuksen henkilökunta, erityislastentarhanopettaja, psykologi ja terveydenhoitaja ja kutsuttaessa terapeutit. Yksittäisen lapsen asiaa käsiteltäessä mukana on myös huoltaja. Jos lapsen tarve edellyttää poikkeamista säädetystä oppivelvollisuuden aloittamisvuodesta, huoltajat hakevat lupaa koulunkäynnin poikkeavalle aloittamiselle. Hakemusta täydennetään asiantuntijalausunnoilla tai muilla tarpeellisilla lasta koskevilla asiakirjoilla. Sivistystoimenjohtaja tekee asiasta hallintopäätöksen.

Esiopetuksesta alkuopetukseen lähettävä lastentarhanopettaja huolehtii siitä, että lapsella on tarvittaessa kirjattuna Wilmaan pedagoginen arvio/pedagoginen selvitys tuen järjestämiseksi ja tehostetun tuen oppimissuunnitelma tai erityisen tuen henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Tarvittavan tiedot tulee olla vastaanottavan tahon käytettävissä viimeistään esiopetuksen päättyessä toukokuussa. Mikäli lapsi saa esiopetusvuoden aikana erityistä tukea, tuen tarpeen jatkuminen arvioidaan viimeistään 2. luokan kevätlukukaudella ja aina lapsen tuen tarpeen muuttuessa.

Kuudennen ja seitsemännen luokan siirtymävaihe:

Oppilaan siirtyessä seitsemännelle luokalle Jaakko Ilkan kouluun, siirretään oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellinen tieto uuteen kouluun. Huoltajalle tiedotetaan tästä käytännöstä.

Toimintatapoja:

- Vastaanottavan yläkoulun erityisopettajat, oppilaanohjaaja ja kuraattori sopivat tapaamisen kuudennen luokan luokanopettajan kanssa opetuksen järjestämistä koskevien tarpeellisten tietojen siirtämiseksi.
- Yläkoulun oppilashuoltoryhmä siirtää tarvittavat tiedot luokanohjaajalle.
- Luokanopettaja siirtää tarvittavat tiedot kaikille oppilasta opettaville aineenopettajille.
- Kuudennen luokan oppilaille ja huoltajille järjestetään tutustumiskäynti tulevaan yläkouluun.
- Pedagogiset siirtopalaverit ja pedagogisten asiakirjojen sekä muiden asiantuntijalausuntojen siirtäminen.
- Tiedot välitetään ja oppilasta koskevat asiakirjat toimitetaan vastaanottavalle rehtorille hyvissä ajoin keväällä.
- Oppilaan terveystiedot siirtyvät alakoulun terveydenhuollosta yläkouluun terveydenhoitajien välisissä siirtopalavereissa.

Perusopetuksen ja toisen asteen opiskelun siirtymävaihe ja jatkoseuranta:

Jos 8. luokan aikana herää huoli oppilaan pärjäämisestä tulevassa siirtymävaiheessa, on tärkeää ohjata oppilas tuen piiriin, jotta tarvittava tuki saadaan järjestetyksi ajoissa. Yhdeksännen luokalla oppilas täyttää yhdessä huoltajansa kanssa luvan tiedonsiirtoon perusopetuksesta toiselle asteelle. Luvan saatuaan oppilaanohjaajat, kuraattorit ja erityisopettajat siirtävät opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toisen asteen oppilaitokseen lukioon tai ammatilliseen oppilaitokseen. Keväällä, yhteishakuprosessin aikana, informoidaan oppilaita kouluissa heinäkuun täydennyshausta ja elokuun jälkihausta. Täydennys – ja jälkihauissa oppilailta on mahdollisuus hakea eri aloilta täyttämättä jääneitä koulutuspaikkoja. Oppilaan seuranta jatkuu vielä perusopetuksen jälkeen (Kouluta –järjestelmän avulla).

Siirtyminen kuntien välillä:

Oppilaan (koskee alle 18 –vuotiasta) siirtyessä toiseen kuntaan huolehditaan siitä, että oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot siirretään viipymättä uuteen kuntaan opetuksen järjestäjälle. Kaikki oppilasta koskevat asiakirjat toimitetaan sivistystoimistoon, jossa huolehditaan tiedon siirtämisestä uuteen kuntaan. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä. Uuden oppilaan tullessa kuntaan koulunjohtaja/rehtori huolehtii, että oppilas tulee mahdollisimman pian kirjatuksi oppilashuoltojärjestelmään.

Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Kouluissa pyritään rauhalliseen ilmapiiriin, mikä edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä. Koulusta ilmoitetaan koulussa tai koulumatkalla tietoon tulleesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille.

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Kouluyhteisöllä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan. Koululta varmistetaan, että oppilaan oppimisympäristö myös työelämään tutustumisen aikana on turvallinen.

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään tarkastuksia yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain. (Asetus 338/2011 12§ 17.9.2013). Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat.

Tarkastukset toteutetaan monialaisesti joko konkreettisesti yhdessä tekemällä tai kokoamalla yhteen eri tahoilta kertynyt tieto (esim. kouluterveyskyselyt, sisäilma- ja työhyvinvointitutkimukset, pelastustoimen tarkastusten tulokset) em. tekijöiden edistämiseksi.

Oppilaan poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Opettajat seuraavat säännöllisesti oppilaiden poissaoloja ja merkitsevät ne perus- ja lukio-opetuksessa sähköiseen Wilma -järjestelmään päivittäin.

Mikäli oppilas on luvatta poissa tai poissaoloja (selvitettyjäkin) kertyy paljon, tai niitä on säännöllisesti, seuraa asiasta perusopetuksessa kasvatuskeskustelu oppilaan kanssa. Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se (§1267/2013 luku 7 momentissa 2 esitetty huomioon ottaen) katsotaan tarpeelliseksi. Tilanteen mukaan oppilasta ohjataan kouluterveydenhuoltoon, koulukuraattorille tai muihin oppilashuollon tukipalveluihin.

Luokanopettaja kutsuu monialaisen asiantuntijaryhmän koolle, jos alakoululaiselle kertyy poissaoloja yhteensä vähintään 60 tuntia/lukukausi. Luokanopettaja kutsuu oppilaan ja huoltajat sekä tarvittavia oppilashuollon jäseniä paikalle keskustelemaan oppilaan koulunkäynnin sujuvuudesta sekä poissaolojen syystä ja vaikutuksista. Tapaamisessa sovitaan tapauskohtaisesti poissaolojen syyn varmistamisesta jatkossa (esim. lääkärintodistus). Samoin myös sovitaan, kuinka puuttuvat suoritukset korvataan, mikäli siitä ei ole aikaisemmin sovittu. Tarvittaessa suunnitellaan erityisiä opetusjärjestelyitä, mikäli ne ovat perustellusti tarpeen oppilaan edun kannalta. Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua (13.6.2013/477).

Mikäli yläkoululaiselle kertyy poissaoloja yli 40 tuntia jaksossa, koulun monialainen asiantuntijaryhmä käy poissaolojen syitä läpi luokanvalvojan kutsusta.

Jos luvattomat tai muuten huolenaihetta aiheuttavat poissaolot jatkuvat koulun tukitoimien ja monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisen jälkeenkin, harkitaan lastensuojeluilmoituksen (PoL 26§) tekemistä.

Lukiossa poissaoloraja on kuusi tuntia/opiskeltava aine/jakso.

Poissaoloihin puuttumisen tarkoituksena on päästä mahdollisimman varhain tarttumaan poissaolojen taustalla oleviin syihin yhdessä oppilaiden, huoltajien ja tarvittaessa viranomaisverkostojen kanssa. Pitkittyneet poissaolot voivat hankaloittaa opinnoissa etenemistä, vaikuttaa oppilaan kaverisuhteisiin ja pahimmillaan lisätä syrjäytymisen riskiä.

Oppilaan tulee huolehtia koulunkäynnistä työjärjestyksen mukaisesti. Huoltajan tulee ilmoittaa heti aamulla alakoulussa luokanopettajalle ja yläkoulussa luokanvalvojalle Wilma-viestillä, tekstiviestillä tai puhelimitse, mikäli oppilas on sairaana ja poissa koulusta. Lupa muihin poissaoloihin tulee anoa koulusta etukäteen. Poissaolojen aikana oppilaan velvollisuus on selvittää tehtäväksi annetut läksyt ja huolehtia niiden tekemisestä.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Lasten- ja nuorten päihteiden käytön ennalta ehkäisevässä työssä on keskeisenä perustana kodin ja koulun välinen yhteistyö, terveystiedon opetus, terveydenhoitajan henkilökohtainen ohjaus, nuorisotoimen ohjaus ja kaikkia kouluja koskevat kirjatut yhteistyömallit. Koulun tavoitteena on päihteettömyyden ja terveiden elämäntapojen tukeminen, hyvien mallien antaminen elämään ja asiallinen tiedottaminen päihteiden käytön vakavuudesta. Tavoitteita ovat myös päihteiden käytön aloittamisen lykkääminen ja valmiudet torjua päihteet kokonaan.

Jaakko Ilkan koulussa noudatetaan Oppilaan päihtymysepäily koulussa – toimintamallia, joka löytyy koulun nettisivulta. Ilmajoen kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma (SIV 2.6.2004 § 69) sisältää kyläkoulujen päihdekasvatusmallin:

http://www.ilmajoki.fi/files/Tiedostot/Sivistys/Perusop_opetussuunnitelma_1.8.2014_SivLTK_17.9.2014_muutos.pdf

Koulukuljetuksia ja koulun ulkopuolista opetusta koskevat ohjeet ja periaatteet

Koulut lähettävät tiedotteita kuljetusjärjestelyistä ja kuljetuksiin liittyvistä asioista sähköisen Wilma -järjestelmän kautta. Säännöistä keskustellaan yhdessä oppilaiden kanssa ja heitä opastetaan turvalliseen liikennekäyttäytymiseen

yhteistyössä huoltajien kanssa. Ilmajoen kunnan nettisivuilta löytyvät kunnan koulukuljetusperiaatteet http://www.ilmajoki.fi/files/Tiedostot/Sivistys_Koulukuljetusten_periaatteet_1_1_2013lukien.pdf.

Koulujen ulkopuolista opetusta koskevaa ohjeistusta löytyy mm. seuraavalta kunnan nettisivulta: http://www.ilmajoki.fi/files/Tiedostot/Sivistys_Koulun_ulkopuolisen_opetuksen_opas_2012.pdf

YKSILÖLLINEN OPPILASHUOLTO

Yksilöllinen oppilashuoltotyö koostuu oppilaalle/opiskelijalle/lapselle annettavista kouluterveydenhuollon, psykologi- ja kuraattoripalveluista sekä yksittäistä oppilasta/opiskelijaa koskevasta monialaisesta oppilashuollosta.

Yksilöllisen oppilashuoltotyön asiantuntijaryhmän kokoonpano

- Kootaan tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti, (kokoajana on se, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Usein ryhmän kokoaa se henkilö, jolle herää oppilaasta / opiskelijasta huoli).
- Ryhmä voi koostua esimerkiksi seuraavista työntekijöistä:
 - koulunjohtaja, rehtori, luokanopettaja / luokanvalvoja / ryhmänohjaaja, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja oppijan ryhmäohjaaja tai keskeinen opettaja. Ryhmän jäseniin kohdistuu tietojen suhteen hyväksikäyttökieltoja ja -rajoituksia.
- Ryhmä nimeää puheenjohtajan lisäksi vastuuhenkilön, jolla on kirjaamisvelvoite. Ryhmän puheenjohtaja vastaa, että asian käsittely kirjataan oppilaan yksilölliseen oppilashuoltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla oppilashuoltorekisterissä.
- Toiminta ja nimeäminen edellyttävät oppilaan tai huoltajan suostumusta. Siksi asiantuntijaryhmän kokoontumisesta tiedotetaan aina huoltajille.
- Kirjaukset tallennetaan aikajärjestyksessä oppilashuoltorekisteriin, josta vastaa 2. asteella oppilaitos. Kuraattorin asiakaskertomukset muodostavat oman asiakasrekisterin ja asiakaskertomuksen, ohjelman ja rekisterin ylläpidosta vastaa kunta.

(Perusopetuslain 16 a ja 17 § :n täsmennys: Tehostetun ja erityisen tuen antamiseen liittyvien selvitysten tekeminen ei ole oppilashuoltoa, vaan moniammatillista yhteistyötä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Tämän perusteella selvitysten tekemisestä sekä tehostetusta ja erityisestä tuesta ei voi kieltäytyä.)

Yksilöllisen oppilashuoltotyön tavoitteet

- Seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista
- Varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäiseminen
- Yksittäisen oppilaan tuen ja oppilashuollon tarpeen selvittäminen
- Yksittäistä oppilasta/oppijaryhmää koskeva monialainen oppilashuolto kuten kouluterveydenhuollon palvelut ja psykologi- ja kuraattoripalvelut (esim. laajat terveys- ja muut määräaikaistarkastukset).

Yksilöllisen oppilashuoltotyön yhteistyö

Esim.

- Kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa.
- Koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi.
- Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa
- Kurinpitovirastoituksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- Tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä.

Opiskelijan yksilökohtaiseen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Oppilashuoltotyöhön

osallistuvilla on oikeus luovuttaa ilman suostumusta opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja opettajille ja rehtorille. (POL 40§, LL 32§).

Kurinpito koulussa ja oppilaan opetuksen ja koulunkäynnin tuki sekä niihin liittyvä päätöksenteko ja moniammatillinen yhteistyö ovat osa opetuksen järjestämistä, eivätkä näin ollen osa vapaaehtoista yksilökohtaista oppilashuoltoa.

Myöskään opetuksen tukitoimien järjestäminen ei 1.1.2014 voimaan tulleen lain mukaan ole oppilashuoltoa. Perusopetuslain edellyttämän kolmiportaisen tuen järjestämiseen liittyvät asiakirjat esi- ja perusopetuksessa laaditaan ja käsitellään jatkossa tapauskohtaisesti muodostetussa monialaisessa ryhmässä. Oppilaan ja huoltajan osallisuutta korostetaan. Tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä oppilas- ja oppilashuolto sekä pedagoginen tuki muodostavat usein toisiinsa nivoutuvan kokonaisuuden. Usein oppilas- ja oppilashuollon palvelut (psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja) kohdistuvat saman oppilaan kohdalla sekä oppilas- / oppilashuollollisiin että pedagogisiin asioihin. Tällöin huolehditaan siitä, että pedagogisten asioiden yhteydessä käsitellään vain opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiä asioita ja oppilashuollolliset asiat käsitellään huolehtien niitä koskevista salassapitosäännöksistä.

Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Koululta ollaan yhteydessä huoltajiin ennen laajoja terveystarkastuksia ja lisäksi silloin kun oppilaan terveydentilasta ollaan huolissaan. Opetuksen järjestämisen kannalta tärkeä tieto voidaan siirtää terveydenhoitajalle/psykologille/lääkärille myös ilman huoltajan suostumusta.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Ohjeistusta ja apua saa kouluterveydenhuollosta sekä kunnan nettisivuilta: http://www.ilmajoki.fi/files/Tiedostot/Sivistys_Koulun_ulkopuolisen_opetuksen_opas_2012.pdf

Oppilashuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kurinpito, järjestyssäännöt ja valvonta muodostavat vain yhden osa-alueen moninaisista koulurauhaan vaikuttavista tekijöistä. Koulurauhaa lisätään yhteisöllisyyttä ja oppilaiden osallistumista vahvistamalla; vuorovaikutus sekä oppilaiden, opettajien ja vanhempien välinen luottamus ovat avaintekijöitä, kun viihtyisää ja rauhallista arkea kouluissa rakennetaan. Mikäli oppilaalle kertyy runsaasti kurinpitotoimia, oppilasta autetaan oppilashuollollisin toimin.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa ja tiedottaminen

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja. Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Kokoukseen voidaan sovitusti huoltajan luvalla kutsua esimerkiksi lääkäri, poliisi tai perusopetuksen aamu- ja/tai iltapäivätoiminnanohjaaja. Monialainen oppilashuolto toimii aina yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa.

Koululla toimii monialainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, jota johtaa koulunjohtaja/rehtori. Ryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Henkilöstö perehdytetään ajantasaiseen oppilashuollon järjestämistä koskevaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Oppilaat ja huoltajat saavat tietoa oppilashuollon palveluista koulun henkilökunnalta. Oppilashuollon järjestämisestä sekä tavoitteista löytyy tietoa kunnan opetussuunnitelmasta ja koulun toimintasuunnitelmasta. Lisäksi oppilashuoltotyöstä tiedotetaan tarpeen mukaan vanhempainilloissa, huoltajapalaverissa ja sähköisen Wilma –järjestelmän kautta. Sivistystoimen johtaja vastaa muiden yhteistyökumppaneiden informoimisesta verkostokokousten (esim. nuorten moniammatillinen ohjausverkosto) yhteydessä. Toimintaohjeet päivitetään tarpeen mukaan niin koulu- kuin kuntatasolla.

OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Ohjausryhmä seuraa ja arvioi vuosittain oppilashuollon tilaa kunnassa kokoontumalla säännöllisesti. Suunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Opetushallitus ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos seuraavat yhteistyössä oppilashuollon toteutumista ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti. Koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä toimitettava em. tahoille oppilashuollon valtakunnallisessa arvioinnissa, kehittämisessä, tilastoinnissa ja seurannassa tarvittavat tiedot.

Perusopetuksen ja lukion osalta arvioidaan säännöllisesti oppilashuoltotyön toteutumista koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksissa. Apuna käytetään monialaisen oppilaitoskohtaisen oppilashuoltoryhmän arviointilomaketta. Tulokset koostetaan koulunjohtajien ja rehtoreiden toimesta sivistyslautakunnalle aina kolmen vuoden välein, ensimmäisen kerran vuonna 2015.

Oppilashuoltoryhmien työssä auttavat niin esi- ja perusopetukseen kuin lukio-opetukseen laaditut oppilashuolto-oppaat. Säännöllisesti toteutettavat kouluterveyskyselyt ja hyvinvointiselvitykset antavat arvokasta tietoa oppilashuoltotyön suunnittelun pohjaksi. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26 §)